

O hadech, ze kterých šel strach

Ž 40 2 Všechnu naději jsem složil v Hospodina. On se ke mně sklonil, slyšel mě, když o pomoc jsem volal. 3 Vytáhl mě z jámy zmaru, z tůně bahna, postavil mé nohy na skálu, dopřál mi bezpečně kráčet 4 a do úst mi vložil novou píseň, chvalozpěv našemu Bohu. Uvidí to mnozí a pojme je bázeň, budou doufat v Hospodina. 5 Blaze muži, který doufá v Hospodina, k obludám se neobrací, ani k těm, kteří se uchylují ke lži. 6 Mnoho divů jsi už vykonal, můj Bože, Hospodine, ve tvých úmyslech s námi se ti nevyrovná nikdo. Chci je rozhlašovat, mluvit o nich, je jich tolik, že je vypovědět nelze. ... 9 Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru. ... 12 Ty mně, Hospodine, neodepřeš svoje slitování. Kéž mě stále opatruje tvoje milosrdenství a věrnost!

J 3,14-21 Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný. Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Neboť každý, kdo dělá něco špatného, nenávidí světlo a nepřichází k světlu, aby jeho skutky nevyšly najevo. Kdo však činí pravdu, přichází ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

„Co já všechno prožil, to snad radši ani nechtějte vědět. Už jsem byl jednou nohou v hrobě, bylo to děsné.“ Takhle nějak začíná v bibli jeden z žalmů. „Ale pak jsem z toho vyvázl. Tedy přesněji řečeno: dostal mě z toho on, Hospodin. Já vám k tomu něco

povím: Blaze tomu, kdo doufá v Boha, neobrací se k obludám a nevěří těm, kdo lžou.“

Slovo obludy v originále označuje ty, kdo jak utržení z řetězu působí zmatek, ale člověk jim ve slabé chvíli uvěří, a lituje toho až později. Autor žalmu to říká, až když se ohlíží zpátky, jak to bylo. Až když zjistil, že Božím úmyslům s námi se nic a nikdo nevyrovná. „Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním.“

Je k tomu v bibli ilustrace (najdete ji v knize Numeri v 21. kapitole). Boží lid putoval za svobodou. Začalo to společným jídlem, při němž se měli rozžehnat se strachem a nabrat odvalu do příštích dnů. Potřeli tenkrát veřejně svých domů beránkovou krví – na znamení, že jdou do Božího vysvobození. „Když teď patříme Bohu, to se nám nemůže nic zlého stát,“ ujišťovali se navzájem, ale to ujišťování mělo na konci otazník, protože si tím nebyli moc jisti. V patách měli královo vojsko: před nimi moře, za nimi armáda, a přece to pro ně dopadlo dobře. Přešli přes vodu, ani neuměli říct jak, ale byli volní.

„Hospodin nás chránil, vedl, opatroval,“ zpívali si nadšeně. Jen se nedovedli spolehnout, že to tak bude i zítra, a začali propadat chmurným vidinám. Když měli žízeň, dostali vodu, když měli hlad, dostali manu. Jenže putovali opravdu dlouho a po čase začali vykládat, že jim v tom otroctví zas tak špatně nebylo. A že jim ta mana už leze krkem a že by si radši dali onačejší pochoutky: melouny, ryby, steaky s česnekovým dipem a tak podobně. Úplně se jim ze vzpomínek vytratil někdejší strach a ponižování a všechno to, proč odtamtud utekli pryč. Radost z vysvobození už povadla a vystřídala ji obava, co bude zítra.

A pak se to stalo. Zas jednou Mojžíšovi nadávali a ať vyřídí Bohu, že takhle to dál nejde a že dřív jim bylo tisíckrát líp, a v tom kde se vzali, tu se vzali ohniví hadi. Koho uštknuli, zemřel. „Mojžíši, dělej něco, ať nás Bůh těch potvor zbaví!“ Mojžíš se modlil a Hospodin mu řekl: „Udělej hada Ohnivce a připevni ho na žerd. Když se na něj kterýkoli uštknutý podívá, zůstane naživu.“

Když se jen ohlížíte po vzpomínkách, nikam vás to nedovede. Jdete do zaslíbené země, tak se dívejte před sebe. Ohrožují vás přitom jedovaté myšlenky a hadí pokušení. Neprchejte před nimi, pojmenujte si je a podívejte se na ně zpřímá: pohled na bronzového hada-zabijáka vás má naučit, že ty potvory, které vás ohrožují, nepřemůžou Boží moc a Boží milosrdenství.

Dnes je Květná neděle: připomínka, jak Ježíš vešel do Jeruzaléma. Lidi ho nadšeně vítali jako krále, který nahradí všechny ty hady, kteří je po léta ohrožovali. Ježíš však není nový král hadího typu, ale je to jinak. Hadi ho dostali až na kříž (křížů se stavělo hodně a všeli na ně kdekoho). Až do hrobu ho dostali, a přece tím Boží milost nepřemohli. Ale nevěřte jen vzpomínkám (ty navíc někdy lžou) a dívejte se přes ten jeho kříž dál dopředu – jdeme přece do zaslíbené země a Bůh své sliby plní.

„Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ Kdysi dávno uzavřel Bůh s našimi předky smlouvu a ta smlouva nikdy nepřestala platit. Platí, i když si tím vůbec nejste jisti. Platí i přes lidskou nevěru a beznaděj.

Po pár stoletích v zaslíbené zemi zjistil jeden král, jakým nesmyslům zas lidi věří, začal jim bourat svatyně a pomníčky, které si kde nadělali, a roztloukl i toho bronzového hada: oni ho totiž po léta uctívali, protože víru v Boží milost vyměnili za úctu k jakémusi prý posvátnému kusu plechu.

Blaze tomu, kdo doufá v Boha a neobrací se k nesmyslům a nevěří těm, kdo lžou, říkal ten žalm, pamatujete?

Boží smlouva nikdy nepřestala platit. Musíte se však dívat pozorně, protože hned na první pohled ji v dějepise ani ve zprávách nespazíte: bývá natolik zastřena lidskou pýchou, fanatismem a jiným neřádem, že ji ani není vidět. Lidi podnikali otřesné zlo – třeba i ve jménu Kristově – a chystali si navzájem peklo na zemi, ale s Boží vůlí si to nepleťte: není Boží vůle všechno, co se děje. Každá generace slouží svým dobovým bůžkům a vyděsí ji

nějaké zabijácké potvory. Vlastní vzpomínky si každá generace natírá na růžovo a bojí se zítřka, ale to není Boží vůle – Bůh nám k žití nabízí něco jiného:

Evangelium to vyjadřuje tak, že nám do života svítí Boží světlo. Svítí do tmy, tmy ho obkličují, i nás obkličují a nám v tom obklíčení nebývá zrovna nejlíp. Ale jako kdysi Mojžíš vyvýšil na poušti hada, vyvýšil Bůh na kříži svého Syna, který je v tom s námi. Ne pro pověrečné uctívání, ale proto, aby nás ujistil, že je v našem životním příběhu opravdu s námi a svítí nám na cestu a že pekelné potvory, co z nich máme strach, si bere na starost a nás zásobuje nadějí. Bůh má svět natolik rád, že dal svého jednorozeného Syna, aby ten, kdo v něj uvěří, nezahynul, ale měl život věčný.

Ty mně, Hospodine, neodepřeš svoje slitování. Kéž mě stále opatruje tvoje milosrdenství a věrnost!

požehnání

Žijeme ve světě, do něhož Bůh přinesl milost. Lidi o ni až tak nestáli, a přece je tu: smíme žít v Kristu, což znamená, že si nás Bůh vybral a předal nám pozvání na velikou hostinu Božího království.

Kdo o ni nestojí, nemusí pozvání přijmout.

Kdo však chce, je zván.

Tak tedy vězte, že jste zváni. A patří k tomu ještě něco: že kdyby vás potkalo nějaké trápení a utrpení, nejste na něj sami. Stojíte přece na pevném základě, který kalné vody neutopí.

Ať vás pozvání Boží milosti provází celým životem,

Ať vás zbavuje tíhy vin a kéž vás přivede k ochotě odpustit.

Ať vás láska Boží provází na každém kroku a kéž vás naplňuje vnitřní radostí a pokojem. Amen.